

ється до страхового стажу, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби відповідно до закону. Щодо працівників ДБР встановлено певні обмеження, пов'язані із характером виконуваної діяльності. При цьому, для певних осіб, які є працівниками ДБР встановлено вимоги щодо проходження обов'язкового стажування, яке може тривати строком від 6 місяців до 1 року. Фінансування діяльності ДБР відбувається за рахунок коштів Державного бюджету України (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 року //Відомості Верховної Ради (ВВР). — 2016. — № 6. — Ст. 55).

Важливо підкреслити, що перед призначенням на посаду всі співробітники проходять тест на поліграфі, щоб виявити, хто з них в минулому мав відношення до злочинів або корупційних схем. Згідно із законом, цивільний контроль над бюро здійснює громадська рада з 15 членів, які не можуть мати відношення до правоохоронних органів та державної служби. Також, щороку голова Державного бюро розслідувань повинен давати розширений звіт про роботу, який він представить Верховній Раді і Президенту України.

Отже, Державне бюро розслідувань є новоствореним органом державної влади у системі правоохоронних органів країни, метою якого є боротьба зі злочинами, вчиненими особами, які займають вищі державні посади, засади діяльності ДБР є його першоосновою, базисом, на який працівники ДБР орієнтуються при виконанні своїх повноважень.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Кіслиця Ірина Олександрівна.***

Кісілюк Д. Б.

студент 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ ПІДСЛІДНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Актуальність теми зумовлена тим, що Державне бюро розслідувань ще досить новий орган в правоохоронній системі України, тому потрібно детальніше вивчити його складові, повноваження та особливості, зокрема висвітлити ті проблеми, з якими стикається цей орган

при здійсненні досудового розгляду. Цю проблему досліджували такі вітчизняні вчені, як: С. В. Ківалов, В. В. Долежан, Н. М. Бакаянова, Ковальчук І. С., Нестерчук Л. П. та інші.

ДБР — це чинний правоохоронний орган, який діє на території України з 27 листопада 2018 року, повноваження якого полягають в розслідуваннях злочинів здійснених правоохоронцями, суддями, та вищими посадовими особами (Президентом України, повноваження якого припинені, прем'єр міністром, міністрами, депутатами, членом Центральної виборчої комісії, головою Ради національної безпеки та оборони, осіб які вчинили військові злочини та інші та компетенція якого визначається Законом України «Про Державне бюро розслідувань», Кримінальним та Кримінально-процесуальним кодексом. Метою цього органу є — притягнення винних до відповідальності, незважаючи на їхні повноважень ДБР та ресурси.

До повноважень ДБР можна віднести:

- участь у державній політиці щодо боротьби зі злочинністю;
- здійснює аналіз даних щодо причин та умов проявів організованої злочинності;
- здійснює розшукову діяльність та досудове слідство, а також розшукують осіб, які переховуються від слідства;
- вживає заходів, які необхідні для повернення до України коштів, виведених за кордон суб'єктами злочину та інше.

Так як це новий орган, та відповідно виникають деякі проблеми пов'язані з підслідністю ДБР. Першою з них є широка підслідність ДБР, так як я вже зазначав, це бюро розслідує всі злочини здійснені вищими посадовими особами та співробітниками правоохоронних органів, в тому числі і кримінальні. Другою важливою проблемою є недостатність ресурсів, а саме, професійних кадрів, які б розслідували ці злочини. Так як відповідно до закону в системі ДБР працює 1500 співробітників, а справ, щодо осіб, які здійснили підслідні їм злочини набагато більше. Третьою не мало важливою проблемою, є відсутність територіальних управлінь ДБР у всіх регіонах. Так як ми знаємо, всього існує 7 управлінь (Київ, Краматорськ, Львів, Мелітополь, Миколаїв, Полтава, Хмельницький). Але, під юрисдикцією ДБР підпадає вся Україна. Тому, наприклад, якщо станеться злочин в Вінницькій області, то співробітник ДБР витратить декілька годин, щоб лише доїхати до місця злочину.

Я вважаю, що для вирішення цих проблем, перш за все, Верховній Раді достатньо внести корективи до діючого закону, і звужити підслідність ДБР до службових злочинів, а всі інші повернути до підслідності прокуратури. Так як злочинів, які відносяться до юрисдикції ДБР стане менше, то відповідно до цього, зникне проблема кадрового забезпечення.

А саме, пропоную внести правку до статті 5 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» та доповнити її наступним чином:

Стаття 5. Завдання Державного бюро розслідувань

1. Державне бюро розслідувань вирішує завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування:

1) службових злочинів, вчинених службовими особами, які займають особливо відповідальне становище відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про державну службу», особами, посади яких віднесено до першої — третьої категорій посад державної служби, суддями та працівниками правоохоронних органів, крім випадків, коли ці злочини віднесено до підслідності детективів Національного антикорупційного бюро України;

2) службових злочинів, вчинених службовими особами Національного антикорупційного бюро України, заступником Генерального прокурора — керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури або іншими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України;

3) службових злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, передбачених статтею 422 Кримінального кодексу України.

2. До ряду службових злочинів, на які поширюється юрисдикція ДБР віднести статті 364—370 Кримінального кодексу України, крім злочинів, які віднесені до детективів НАБУ, а також такі статті 402, 403 404, 408, 410—421 ККУ, та інші злочини у службовій сфері.

Другим важливим кроком до вирішення проблем, є рівномірний розподіл співробітників ДБР по всіх регіонах України, та відкриття територіальних управлінь у кожному обласному центрі, що дало б змогу ефективніше працювати, та у коротший час розслідувати злочини. При розподілі кадрів, враховувати кількість населення, та площу регіону, так як від цього може залежати кількість злочину, а тому може виникати необхідність у більшій кількості професійних кадрів.

Тому пропоную внести правки до статті 9 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» та викласти у такій редакції:

Стаття 9. Структура і чисельність Державного бюро розслідувань

1. Систему Державного бюро розслідувань складають центральний апарат, територіальні органи, спеціальні підрозділи, навчальні заклади та науково-дослідні установи. У складі Державного бюро розслідувань діють слідчі, оперативні та інші підрозділи. Організаційну структуру Державного бюро розслідувань затверджує Директор Державного бюро розслідувань за погодженням із Кабінетом Міністрів України.

2. Гранична чисельність центрального апарату та територіальних управлінь Державного бюро розслідувань становить 1 тисяча 500 осіб.

3. Державне бюро розслідувань є юридичною особою публічного права та здійснює свої повноваження безпосередньо і через територіальні органи.

4. Для забезпечення виконання завдань Державного бюро розслідувань утворюються такі його територіальні управління у всіх обласних центрах України. На тимчасово окупованій території створюються територіальні управління у найбільших містах регіону, підконтрольних Україні.

5. При розподілі кадрів враховується кількість населення, та площа регіону, з метою швидшого виявлення, попередження, та розкриття злочинів.

6. Територіальні органи Державного бюро розслідувань є юридичними особами, мають самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби України, печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням.

7. Територіальні органи Державного бюро розслідувань діють на підставі положень, що затверджуються Директором Державного бюро розслідувань в порядку, передбаченому частиною другою статті 12 цього Закону.

Отже, в процесі своєї діяльності, ДБР стикається з великою кількістю труднощів, але це нормально, так як цей орган ще зовсім молодий, і з часом ці проблеми вирішаться. А найпростішим та найголовнішим методом їх вирішення є реформування законодавства.

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» *Нестерчук Лілія Петрівна*.

Кодимський М. К.

студент 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ПОВНОВАЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Державне бюро розслідувань — центральний орган виконавчої влади, який здійснює правоохоронну діяльність з метою розкриття злочинів, які відносяться до його компетенції.